

Check list (Ellenőrzési lista)

I. Partmenti tengeri vitorlázás – II. Nyílt tengeri vitorlázás – III. Óceáni vitorlázás

A hajót folyamatosan ellenőrizni kell, karbantartani és javítani!

Minden vitorlásút előtt a csapat közösen ellenőrzi le a hajó állapotát ez alapján a lista alapján. Nagyon örülök minden véleménynek és kiegészítésnek a Check list-tel kapcsolatban!

1. Egyszerűsített ellenőrzési lista:

- 1.1. Fedélzeti szerelvények ellenőrzése** (minden kifutás előtt)
- 1.2. Állókötélzet** ellenőrzése, a legtöbb problémát a terminálok okozzák (minden kifutás előtt)
- 1.3. Vitorlák** ellenőrzése, különösen a sarkok (minden kifutás előtt)
- 1.4. Futókötélzetek, csigák, áttételek,** ellenőrzése (minden kifutás előtt)
- 1.5. Árbocra** felmászni és ellenőrizni a felső vereteket, szálingokat, terminálokat és műszereket leellenőrizni és (havonta vagy minden hosszabb nyílt tengeri vitorlázás előtt)
- 1.6. Korlát** ellenőrzése, évek alatt például eltörhet egy hegesztés (minden kifutás előtt)
- 1.7. Horgony és horgonycső** ellenőrzése (minden kifutás előtt)
- 1.8. Fenékvíz szivattyú (Bilge Pump)** ellenőrzése/kiszivattyúzása minden kifutás előtt). Minden hajón erősen ajánlott egy tartalék fenék szivattyú is!
- 1.9. Kézi fenékvíz szivattyú** ellenőrzése a cockpitban (havonta vagy minden hosszabb nyílt tengeri vitorlázás előtt)
- 1.10. Fények:** Navigációs fények (zöld, piros oldalfény és fehér farfény), Horgonyfény (fehér az árboc tetején), Deck fény (az első fedélzetet világítja meg), Motorfény (árbc közepén előre világító fehér), Kabin és Szalon fények; Műszervilágítás ellenőrzése (havonta vagy minden hosszabb nyílt tengeri vitorlázás előtt)
- 1.11. Mentóbója lámpa:** minden este ellenőrizni, hogy megfordítva világít.
- 1.12 Elektronika:** VHF rádió, HF rádió, Autopilot, GPS, Cmap, Radar, Szélmérő, Sebességmérő, Mélységmérő műszerek, kézi elemlámpák ellenőrzése (minden kifutás előtt)

2. Havonta ellenőrizni:

- 2.0. Stopperek** tisztítása és kezelése
- 2.1. Víz alatti ellenőrzés:** Hajó aljának, tökesúlyának, kormánylapátjának, anódjainak, propellerének, a beépített motor vízbemenő nyílásának, WC-k és mosdók kimeneteinek, sebesség és mélységmérőjének, orrsugárjának (Bow thruster) és az algagátló állapotának alapos vizsgálata!
- 2.2 A tengervíz csapokat (Seacocks)** ellenőrizni kell és az előforduló felszíni rozsdáktól azonnal meg kell tisztítani. A nem-használat következtében a csap belül is elkezdhet rozsdásodni, ezért ilyenkor minden csapnak az alapos átmozgatása is ajánlott.

2.3. Kormányrendszer: Minden nyílt tengeri vitorlászás előtt és 1000 tengeri mérföldenként minimum ellenőrizni kell a 'steering cable' állapotát és feszességét és az egész kormányrendszert ellenőrizni és zsírozni a zsírozási pontokon.

2.4. Akkumulátor: A kábelek, saruk, csatlakozások és a rögzítés ellenőrzése, minimum 1-2 havonta és minden nagyobb vitorlásút előtt ajánlott. (Nagyon fontos, hogy karbantartás-mentes, mélykisülésű akkumulátorokat használjunk 'Deep cycle marine'!)

2.5. Árboc beállítás ellenőrzés és **állókötélzet** feszesség ellenőrzés

2.6. WC: a pumpát havi szinten szilikon zsírral bekenni, ha indokolt és leellenőrizni az egész rendszert

2.7. Zuhanyozó: lefolyó szűrő tisztítása

2.8. Napelem rögzítését, bekötését ellenőrizni, töltését lemérni

2.9. Dingi tisztítás lemosóval, ellenőrzés

2.10. Puffer tisztítás lemosóval

2.11. A főzőgáz csapok ellenőrzése és rozsdátlanítása

2.12. Kötelek ellenőrzése, javítása és kimosása édesvízzel

2.13. Hajóeltár szerint ellenőrizni a tárgyak/felszerelések meglétét és állapotát

3. Évente ellenőrizni:

3.1. Csörlők szétszedése tisztítása és zsírozása

3.2 Víz tank átmosása és lefertőtlenítése

3.3 Biztosítékok ellenőrzése

3.4 Biztosítás és **egyéb hajópapírok** meghosszabbítása

3.5 Térképészlet ellenőrzése és kiegészítése

4. Motorok:

4.1. Benzines 2 ütemű dingi külmotor:

1.Minden indításkor: hűtőrendszerből folyik-e ki a víz; majd használat után a motor és dingi letisztítása

2.Havonta: olajsint ellenőrzés

3.Félévente: zsírozási pontok zsírozása; gyertyacsere

4.Évente: anódcsere (ha nagyon elhasználódott); olajcsere; olajszűrő ellenőrzés és tisztítás vagy csere; üzemanyagszűrő tisztítás; üzemanyagcső és pompa ellenőrzése; külső üzemanyagtank ellenőrzése és takarítása; hajtóműolaj (gear oil) csere; vízpumpa-kerék (impeller) ellenőrzése/cseréje; propeller leszerelése, ellenőrzése és zsírozása; termosztát ellenőrzése és cseréje, ha szükséges

4.2. Beépített Dízel motor:

1.Minden indulás előtt olajsint ellenőrzés, ékszíj feszesség ellenőrzés, a motortartó nagy csavarok feszességének és állapotának ellenőrzése, szükség esetén motortér takarítás és víztelenítése, csapok rozsdátlanítása; Minden indulás után: hűtővíz folyik-e ki a hajóból; tölt-e a motor, az olajnyomás rendben van-e

2.150 üzemóránként olaj és olajszűrő csere; cilinderfej ellenőrzés, tiszta-e

3.250-300 üzemóránként a 2 darab üzemanyagszűrő cseréje (koszos üzemanyag esetén gyakrabban!); vízszűrő tisztítás; hűtőfolyadék szint ellenőrzés

4.600 üzemóránként a motor vízpumpa (impeller) csere; hűtőfolyadék csere és hajtómű olaj csere

5.1000 üzemóránként 'fuel valve nozzle' ellenőrzése és tisztítása; 'fuel injection pressure&atomizing condition' ellenőrzés és állítás - szakszerviz
6.2000 üzemóra 'fuel pump' ellenőrzés és szükség esetén állítása - szakszerviz
7.3000 üzemóránként 'fuel injection pump and valve' szétszedése, ellenőrzés és szükség esetén cseréje - szakszerviz

5. Biztonsági felszerelések

5.1. Mentőtutaj 3 évente szakszerviz leellenőrzi

5.2. EPIRB 5 évente szakszerviz leellenőrzi

A LEGFONTOSABB: Ha látsz, hallasz vagy érzel valami szokatlan, azonnal szólj a kapitánynak!

22 éve, amióta vitorlázok van 'check list'-em! A Balatonon kezdtem el vitorlázni alapvetően kis méretű (3,5 m-9 m) vitorlásokkal, ezek a 'check list'-ek teljesen különböznek a mostani 'check list'-jeimtől, amit nagyobb vitorlásjachtoknak az óceáni vitorlásra felkészítése során használok. Nagyon sokféle hajóval és nagyon sokféle kapitánnyal és legénységgel vitorláztam az évek során a Balatonon, a Velencei tavon, tengereken és óceánokon, ezekből mind tanultam és még mindig tanulok! Szerencsésnek mondhatom magam, mert sokszor vitorláztam új-zélandiakkal, angolokkal és más nemzetiségekkel (ilyenkor az angolt használtuk közös nyelvként, alapvető megtanulni az angol vitorlás szavakat és kifejezéseket, mert az angol a nemzetközi vitorlásnyelv!) és nagyon sokféle hozzáállást, filozófiát, 'seamanship' gondolatot tanultam tőlük. A Csendes-óceáni szigeteken a helyi halászokkal, amikor csak lehet beszélgettem és tőlük is sok gyakorlati és elméleti tudást kaptam a tengerről és a hajókról, köszönet Nekik is érte!

A Balatonon több vitorlás klubban is vitorláztam az elmúlt 22 évben. Szerveztünk vitorlástáborokat, oktattam különböző klubokban, egyesületekben. (Például a MAFC Túraszakosztályban szerveztem a Műegyetemisták túravitorlását. Minden alkalommal volt 'check list'-em, mert mindenféle típusú vitorláshajón fontos ez!)

A tengeri vitorlázást bérelt hajókon kezdtem 1994-ben, ezeken a hajókon kiemelten fontos a hajó teljes ellenőrzése kifutás előtt. Bérelt tengeri vitorlásokon az első tíz év alatt közel 10,000 tengeri mérföldet tettem meg és ez alatt az időszak alatt szinte minden létező műszaki problémával találkoztam, ezek nagyon fontos tapasztalatok voltak számomra!

Ennek szellemében írtam össze a legfontosabb ellenőrzési pontokat a tengeri hajókon.

Jó tanács: Minden alkalommal ellenőrizd a vitorlást alaposan (akár órákon át) még a kikötőben, mert megéri, elkerülhető később egy esetleges baleset!

Méder Áron
Csendes-óceán egy kis szigetén... 2011. május 6.